

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร” ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ประเภทของการวิจัยเรียกว่า วิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research)

ประชากร

ประชากรในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 110 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนที่เรียนสายวิทย์-คณิต จำนวน 51 คน นักเรียนที่เรียนสายศิลป์-ภาษา จำนวน 59 คน ซึ่งผู้ศึกษาได้ศึกษาจากกลุ่มประชากร 110 คน

วิธีการศึกษา

ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study)

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน เอกสารทางวิชาการ และวารสาร รวมถึงงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ เป็นต้น เพื่อรวบรวมแนวคิด หลักการสำหรับเป็นแนวทาง

2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างข้อความแบบสอบถาม จากตำรา ทฤษฎี เอกสารตามแนวคิดทฤษฎีของฮอปพอค (Hoppock)

3. การสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้กำหนดนิยมปฏิบัติการในแต่ละด้าน ดังนี้

- ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ปัจจัยที่คาดว่าจะสนองตอบความต้องการของเขาได้มากที่สุด และข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ

- ปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ ปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน

- ปัจจัยข้อมูลข่าวสาร คือ สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ที่มีบทบาทในชีวิตประจำวัน ทั้งในรูปแบบให้ข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิง

ศึกษาและรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Study)

การเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และผ่านการทดสอบความเชื่อมั่น เก็บข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

ข้อมูลเชิงปริมาณ

ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งใช้เก็บข้อมูลจาก กลุ่มประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมแผนการเรียน ข้อมูลของครอบครัวนักเรียน และอาชีพที่นักเรียนคาดว่าจะเลือกเป็นคำถามแบบเลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่าง จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียน

เป็นคำถามปลายปิด แบบมาตราส่วนค่า (Rating Scale) ชนิดเลือกตอบ 5 ระดับ โดยให้เลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียวในแต่ละคำถาม ข้อมูลที่ใช้ในแบบสอบถามประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ นักเรียนเลือกอาชีพตามความถนัดในด้านอาชีพของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นปัจจัยที่นักเรียนใช้ในการเลือกอาชีพ นักเรียนเลือกอาชีพตามความสนใจในอาชีพ ลักษณะบุคลิกของนักเรียนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ความคุ้นเคยในอาชีพมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน ค่านิยมทางสังคมซึ่งเป็นความเชื่อในด้านการประกอบอาชีพมีอิทธิพลต่อนักเรียน และการได้เรียนรู้และฝึกทักษะอาชีพในโรงเรียนเป็นปัจจัยที่ทำให้นักเรียนเลือกอาชีพ

2. ปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพื่อนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน ครูอาจารย์มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน นักเรียนจะเลือกอาชีพตามการแนะแนวของอาจารย์แนะแนว พ่อ แม่ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน พี่ น้อง หรือญาติสนิทมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน และแบบอย่างของรุ่นพี่ที่โรงเรียนเป็นปัจจัยที่ทำให้นักเรียนเลือกอาชีพ

3. ปัจจัยข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ ข่าวสารด้านอาชีพจากหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน อาชีพที่นักเรียนพบจากโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน การรับรู้ข่าวสารจากวิทยุในเรื่องของอาชีพ มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน การรับชมภาพยนตร์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน และป้ายโฆษณาที่นักเรียนพบ เป็นปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน

โดยปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ปัจจัยกับการเลือกอาชีพของนักเรียน คำถามแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ชนิดเลือกตอบ 5 ระดับ

ตารางที่ 3.1

อธิบายระดับการให้คะแนน

การให้คะแนน		การอธิบาย	
ระดับความสำคัญของการเลือก	คะแนน	ค่าเฉลี่ย (ถ่วงน้ำหนัก)	จัดอยู่ในระดับต่อการเลือกอาชีพ
มากที่สุด	5	4.50-5.00	มีอิทธิพลมากที่สุด
มาก	4	3.50-4.49	มีอิทธิพลมาก
ปานกลาง	3	2.50-3.49	มีอิทธิพลปานกลาง
น้อย	2	1.50-2.49	มีอิทธิพลน้อย
น้อยที่สุด	1	1.00-1.49	มีอิทธิพลน้อยที่สุด

การแปลผลในภาพรวม พิจารณาตามเกณฑ์การแบ่งระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยข้อมูลข่าวสาร เป็น 3 ระดับ คือ

คะแนนระหว่าง 1.00-2.33 คะแนนของคะแนนเต็ม หมายถึง นักเรียนให้ความสำคัญทางด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยข้อมูลข่าวสารมีระดับความสำคัญน้อย

คะแนนระหว่าง 2.34-3.66 คะแนนของคะแนนเต็ม หมายถึง นักเรียนให้ความสำคัญทางด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยข้อมูลข่าวสารมีระดับความสำคัญปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.67-5.00 คะแนนของคะแนนเต็ม หมายถึง นักเรียนให้ความสำคัญทางด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยข้อมูลข่าวสาร มีระดับความสำคัญที่มาก

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร

ศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPA) ของนักเรียน แผนการเรียนของนักเรียน รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยข้อมูลข่าวสาร

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถาม ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและแก้ไข ทั้งทางด้านการเขียน และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่ผู้ศึกษากำหนด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากกลุ่มตัวอย่าง 10 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นและความชัดเจนของแบบสอบถาม

3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามบางข้อที่ยังไม่ชัดเจนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตรวจสอบความเหมาะสม และความครอบคลุมในเนื้อหาอีกครั้ง จึงนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการกำหนดการจัดเก็บข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเอง ในวันที่ 29-31 สิงหาคม พ.ศ. 2549

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ โดยนำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผล โดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PS⁺ (Statistical Package for Social Sciences) วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การอธิบายลักษณะของปัจจัยต่าง ๆ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน ด้านระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPA) ของนักเรียน แผนการเรียน รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระดับการศึกษาสูงสุดของ บิดา มารดา และผู้ปกครอง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ร้อยละ (Percentage)

- ข้อมูลเรื่องอาชีพที่นักเรียนคาดว่าจะเลือกเมื่อสำเร็จการศึกษาสูงสุด ใช้วิธีการจัดกลุ่มของการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ(ประเทศไทย)ปี 2544 โดยกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ซึ่งมีการจัดแบ่งตามประเภทหมวดใหญ่ 10 หมวด และแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียน ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับการเลือกอาชีพของนักเรียน ใช้การทดสอบแบบวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean)

การนำเสนอข้อมูล

ผู้ศึกษานำเสนอข้อมูลในรูปแบบการพรรณนา เพื่อสรุปผลการศึกษาที่ได้ตามตารางประกอบ